

Tes Stimson

U OKOVIMA NEVERE

Prevod Nataša Andrić

Beograd, 2013.

1

Ela

Često se pitam da li je preljuba zacrtana u genima, kao plave oči ili izbačeni zubi. Da li sam neverna zato što je tako zapisano u mojoj DNK?

Nismo li svi mi samo nosioci određenog genetskog bar-koda, ništa manje i ništa više, sinulo je naučnici u meni. Pogledajte, eto tu je, ušuškana između riđe kose i kruškastih kukova – *nevernost*, jasna kao dan. Biološki dokaz da ne mogu ostati verna isto kao što ne mogu da smanjim broj cipela, ma koliko se trudila.

Vilijam se meškolji pored mene. Poseže za mojom dojkom i bradavica mi se momentalno kruti pod njegovim dodirom. Njegov ud – već tvrd – ponovo udara u moje bedro. Smešim se. Posle osam godina više i nemamo seks tako često, ali kad se desi, zaista вреди svake pare.

Okreće se na leđa i povlači me na sebe; blago se grčim dok prodire u mene. On ne treba da zna da sam prošle noći bila s Džeksonom – i to dvaput.

Dok se odozdo zabija u mene, hvatam se za mesingani okvir kreveta tražeći oslonac, a moje se grudi izazovno njišu nad njegovim ustima. Usne mu se stežu oko moje bradavice, a ja među nogama osećam šetajuće pulsiranje. Pojačavam stisak. Vilijam je veoma sebičan ljubavnik; naučila sam da uzimam od njega zadovoljstvo bez pitanja. Džekson je obzirniji: uvek u potrazi za novim načinima da mi udovolji, kontroliše se sve dok ne svršim, ponekad i tri-četiri puta.

Izbacujem Džeksona iz glave. Suprotno popularnom mitu, žene *moгу* da budu dobre u preljubi. Sve što treba da rade jeste da nauče da razmišljaju kao muškarci.

Moj klitoris se trlja o Viliјamovu karlicu i poznata vrelina raste. Zubima nasrće na moju dojku; brzi, pohlepni ugrizi. Posežem rukom između njegovih butina, žustro klizeći noktima po njihovoj unutrašnjoj strani i testisa. Trza se u meni, dodirujući G-tačku, i ja se stežem, uživajući u trenutku na vrhuncu rolerkosteru. Orgazam me preplavljuje u munjevitim, skoro bolnim talasima.

Jednom rukom pronalazim sićušnu osetljivu tačku između njegovih testisa i anusa i pritiskam je tek toliko da ga izludim. Drugom hvatam telefon koji pišti.

Samo dve osobe mogu da mi pošalju poruku u ovo doba noći. Džekson ili...

„Sranje!“ Svalјujem se s Viliјama i napipavam gde su mi stvari.

On udara glavom o jastuk. „Hriste. Mislio sam da večeras nisi dežurna!“

„Hitan slučaj!“ Zakopčavam grudnjak i grabim ispod kreveta u potrazi za gaćicama. „Vraćam se najbrže što mogu.“

„Zar to nije moglo da sačeka bar dok svršim?“

Odustajem od gaćica, uskačem u sivu usku suknju i navlačim na stopala par skerletnih cipela s vrtoglavim štiklama. Uspevam da pronađem samo jednu naušnicu s topazom, a mrzim kad rasparim komplet.

Dok zakopčavam belu svilenu bluzu, naginjem se i spuštam polјubac na Viliјamov kao šmirgla grub obraz. Miriše na seks sa mnom. „Srećan Dan zalјubljenih!“

On se mršti. „Duguješ mi!“

„Stani u red!“

Petnaest minuta kasnije oslobađam nožne prste iz cipela s ubilački visokim potpeticama dok lift melje svojim putem nagore ka odeljenju za akušerstvo. Mora da je malo dalje od one prelјubničke dvostruke spirale ušuškan i jedan mali *nisam kriv* genom, koji objašnjava moj neobuzdani fetiš prema lepoj obući. Kako drugačije protumačiti kupovinu poslednjeg preostalog para crvenih *đina* u veličini šest (i ne, nisu se „proširile od nošenja“, kako je obećala prodavačica u komisionoj radnji), kad celog svog života nosim sedmicu?

Moja majka je oduvek imala savršenu obuću. Čak i kada su nas francuski sudski izvršitelji izbacili iz našeg malog *appartementa* u *Rue du Temple* zato što je moj otac prestao da plaća kiriju, njene cipele su bile besprekorne, ako njen ugled već nije. Mogle smo umirati od gladi, ali ona nije mogla da se odupre novom paru tufnastih sandala s otvorenim prstima, ništa više nego što je mogla mom ocu.

Odgajila je svoju jedinu ćerku u istom duhu.

Vrata lifta se otvaraju i ja šepam prema porođajnim salama, ne-lagodno svesna strujanja vazduha ispod suknje. Lusi mi je najbolja prijateljica i volim je do ludila, ali se zaista nadam da večeras nije u smeni. Navikla sam da slušam moralne propovedi svje majke; ona, na-posletku, govori iz vlastitog lošeg iskustva. Ali Lusi i ja smo *les soeurs sous la peau** još od vremena kad smo na Oksfordu, kao studentkinje medicine, ukrstile skalpele preko napola seciranog leša. Ona mi prepisu-je ksanaks pre letenja. I upoznata je s mojim višegodišnjim aferama.

S druge strane, kad vas muž napusti zbog neke tinejdžerke koja se bavi koreografijom – zaboravite semantiku: kad imate trideset i šest, ona kojoj je dvadeset i tri jeste tinejdžerka – to vam daje za pravo da gledate na brakolomstvo drugih ljudi s više zavisti nego zadovoljstva.

Dok se približavam sali za porođaje, zvoni mi mobilni telefon. Virim kroz okno i shvatam da je moja pacijentkinja sigurno još u ambulatnim kolima, zaglavljanim u neumoljivom saobraćaju negde na Fulamskom putu, pa prihvatam poziv.

„Džeksone“, kažem, „s pacijentkinjom sam.“

„Ti si na poslu?“

„Znaš da sam dežurna.“

Jedna od prednosti lekarskog poziva (osim sjajnih molbi nepoznatih ljudi da im na zabavi pregledam tiroidne žlezde ili analne fisure u gostinskom kupatilu, zanemarujući ujedno i društvene skrupule i činjenicu da sam neonatolog) jeste mogućnost izbijanja iz kuće po celu noć bez ikakvih pitanja. Kao pedijatrijski savetnik na odeljenju za neonatalnu intenzivnu negu bolnice *Princeza Juženi*, dugujem toj ustanovi šest noći dežurstva svakog meseca, a moj muž je oduvek verovao da ih ima bar sedam.

---

* Fr. sestre pod kožom, sestre u duši. (Prim. prev.)

„Imaš pet minuta“, govorim Džeksonu.

„Nisi mi to govorila prošle noći“, zadirkuje me, a njegovo otezanje, karakteristično za američki Jug, neumanjeno je uprkos decenijama u Engleskoj.

Ne varam muža zato što je naš seksualni život neredovan ili nezadovoljavajući. Naprotiv: on je savestan ljubavnik. Premda imam hrpu prihvatljivih razloga za neverstvo, nisam sigurna da mogu da pronađem izgovor koji me stvarno opravdava.

Navlačim beli mantil na ramena. „Pričaj!“

„Moramo da razgovaramo.“

„Sada? Zar to ne može da pričeka?“

Okleva. „Upravo sam našao mnogo lep motocikl na Ibeju – *indijan*. Licitacija se završava u ponoć pa sam hteo prvo s tobom da porazgovaram o tome...“

Ne mogu a da ne pomislim da je hteo da kaže nešto drugo. „Motocikl?“

„Daj, El, znaš da sam oduvek želeo motocikl. Njime ću stvarno brzo stizati na posao. Lako je tebi“, dodaje, a izvesna oštrina mu se uvlači u glas, „kad živiš tako blizu bolnice. Ne gubiš ti dva puta dnevno po sat u prevozu.“

„Ubeđena sam da bi Dakejn farmacija još...“

„Za boga miloga, Ela! Koliko puta?“

„Niko ne traži od tebe da podižeš novac za njihove pilule“, kažem čvrsto. „Svima nam je poznato da su to nemoralni podvođači koji uvaljuju lekove i koji će otići pravo u pakao, bla-bla. Ipak, istraživački program se razlikuje...“

„Istraživanje matičnih ćelija naprasno je postalo u redu?“

„Džeksone, ja sam lekar. Šta hoćeš da kažem?“

„Ne moraš da ostaviš savest na ulazu kad navučeš beli mantil, Ela“, kaže on s gorčinom. „Samo svoje pomodarske cipele.“

Eh, kad bih mogla.

„Ne vidim kakve veze ima moja savest sa...“

„Mislio sam da treba da spasavaš bebe, a ne da ih ubijaš.“

„Niti to ima ikakve veze s neonatologijom, Džeksone“, uzvraćam iznervirano, „ali otkad se petljanje sa zigotima izjednačava s baliranjem novorođenčadi vilama?“

„Glupo je od mene što sam pomislio da ti je stalo.“

„Glupo je od mene što sam pomislila da ćeš rasuđivati kao odrasla osoba.“

Implicitno značenje kovitla se kroz etar. Oboje znamo o čemu se ovde zaista radi.

Prebacujem mobilni na drugo uvo, s teškoćom obuzdavajući nervozu. Sada nije trenutak da ga prozivam što želi da prekrši naš dogovor – od prvog dana smo se složili: nema dece. Ne čini se da će ta tema ikad nestati s dnevnog reda, mislim ogorčeno.

„Vidi, samo sam mislila...“

„Znam šta si mislila, Ela.“

To je jedna od onih osobina kojima sam se kod Džeksona uvek divila (naročito zato što je sama nemam): njegov nepokolebljiv, staromodni integritet. Kao nadareni prikupljač sredstava, šarmantan, iskren i artikulisan, on poseduje onu vrstu dopadljive samouverljivosti koja bi, da je politički nastrojen, mogla da ga progura do Bele kuće (mada mu, naravno, njegovo neizlečivo poštenje ne bi išlo u prilog). U poslednjih nekoliko godina, od više prestižnih nevladinih organizacija dobio je šestocifrene ponude i otvoreni račun za sve troškove vođenja kampanja za prikupljanje sredstava za projekte ili posao u kancelariji za razvoj. Sve su doživele razočaranje – mada tek pošto ih je Džekson dovoljno očarao da doniraju velike svote novca za *Jedan je svet*, najnoviju rupu od dobrotvorne ekološke organizacije u kojoj radi.

To je jedna od stvari koja me oduvek nervirala kod mog muža, njegov strogi južnjački osećaj časti, koji se svodi na: *po mome ili nikako*.

Stežem mobilni između brade i ramena da zakopčam beli mantil preko elegantne suknje od krepa. Ne postoji ništa što mogu da preduzmem u vezi sa izazovnim crvenim cipelama. „Dobro. Ako si već odlučio.“

„Razmišljaj o tome kao o zakasnelom rođendanskom poklonu.“

Zatvaram oči, iznenada preplavljena kajanjem. „Oh, Džeksone, žao mi je.“

„Zaboravi.“

„Bila sam toliko zauzeta u bolnici – nema nas dovoljno...“

„Zaboravi, rekoh!“

Ćutanje se oteže. Kako je mogao da mi promakne njegov rođendan? Rođen je na Dan zaljubljenih, zaboga. Baš i nije teško za pamćenje.

Džekson se ponovo nakašljava. „Kako prehlada?“, pitam tiho, sa osećajem krivice.

„Zapravo se osećam nekako odvratno, da budem iskren. Mislim da me hvata groznica.“

Suzdržavam osmeh. Neverovatno je kako jedan bacil različito utiče na muški i ženski imuni sistem. Trebalo bi da napišem rad o tome: „Virus koji će proizvesti samo kijavicu kod ženki jedne vrste, čuderno postaje infekcija gornjih disajnih organa u trenutku kad se susretne s mačo Y-hromozomom...“

„Vidi, Džeksone, izaći ćemo za vikend, obećavam. Izmisliću neki izgovor...“

„Kako da ne.“

„Biraj. Gde god hoćeš.“

„Važi. Kakogod...“

„Ionako ćeš više uživati kad se budeš osećao bolje.“ Zatim dodajem: „Volim te“, delimično zato da umirim savest, a delimično i zato što je, uprkos Vilijamu, uprkos svemu, to i dalje *istina*.

„Ja tebe još više.“

To je naša krilatica, jedna od onih razmena između partnera, koje razvijete u prvim mesecima veze i kasnije ih se držite kao za pojas za spasavanje, koristite ih s pomešanim sujevnim predosećanjima, uz nadu i strah kada se situacija zakomplikuje.

To je, takođe, u šest reči, sinopsis našeg braka.

Upoznali smo se u Americi pre jedanaest godina, u trenutku savršene oluje; jedne noći, kad sam bila dovoljno umorna i dovoljno ranjiva i (da budemo iskreni) dovoljno pijana da prozor na mom brižljivo negovanom cinizmu napukne i ponudi Džeksonu prostor da se provuče.

Izgubila sam nevinost sa sedamnaest godina (s mojim tridesetčetvoro-godišnjim trenerom tenisa; taj kliše više me je posramio od činjenice da me je *in flagrante* uhvatila baka, koja je samo klimnula glavom, trijumfujući, jer se, konačno, dokazalo da je u pravu). Od tog momenta, svi muškarci s kojima sam izlazila imali su samo jednu zajedničku karakteristiku: nijedan ni izdaleka nije bio dostupan, a meni se upravo tako i sviđalo.

Deo mene je znao da takvo ponašanje nije baš prihvatljivo, ali je ostatak računao da će se to samo od sebe rešiti kad budem upoznala onog pravog.

Nije to bila *coup de foudre*.^{*} Džekson Garet je besposličio u pijano-baru u Burbonskoj ulici, u francuskoj četvrti Nju Orleansa, i uputio se pravo ka Lusi i meni kao da smo nas dve celu noć samo njega čekale. Ljubav s tim nije imala nikakve veze.

Džekson je bio – *i jeste* – najzgodniji muškarac kog sam ikad srela. Krasi ga taj američki, zaslepljujuće beli osmeh filmske zvezde i onaj tip kože koji deluje pozlaćeno čak i usred engleske zime. Oči tifanirtirizne, s bezobrazno dugačkim trepavicama i nekakvom iskrom od koje vam se koža ježi, a odeća sama raskopčava. A usta – njegova usta su tako pokretljiva i senzualna da nemate drugog izbora nego da bacite svoju analnu britansku suzdržanost niz vetar i molite za poljubac. *Hajde, rođendan mi je, nisi valjda stidljiv?* (Kad se toga setim, ubeđena sam da su se tog trenutka pokrenula tri uragana.)

Nakon što smo izašle malo na vazduh, zgrabila sam upaljač i nespretno pokušala da održim ravnotežu, čekajući da se on ustremi na Lusi. Muškarci uvek to rade, što nimalo ne iznenađuje s obzirom na njene naglašene obline iz pedesetih, savršen ten i kosu do struka, boje starog zlata; tokom prve godine našeg poznanstva ozbiljno sam uzela u razmatranje sapfički preobražaj. Univerzalni zakon privlačnosti – koji nalaze da ljudi završe s partnerima jednako privlačnim kao što su i oni sami, jedna stavka gore-dole, osim ako novac ili moć ne naruše tu jednačinu – stavljao je Džeksona nedvosmisleno u njenu ligu, a ne u moju.

Međutim, nagnuvši glavu ovenčanu tamnoplavom kosom, počeo je nešto da mi mrmlja na uvo, dahom sladunjavim od ruma: „Oduvek sam znao da vi kolonizatori ne igrate pošteno. Trebalo bi sve da vas upozorim, lako se predajem.“

„Ni ja baš nisam Virdžinija.“

„Nikad ne bih rekao.“

„Znam da postoji nešto nepristojno što bih mogla da uradim s Kanzasom i Misisipijem“, razmatrala sam, „ali su ovi uragani jači nego što izgledaju.“

---

* Fr. ljubav na prvi pogled. (Prim. prev.)

Obrazi su mu mirisali na kožu i sapun i borovo drveće odmah posle kiše. Predelom mojih gaćica prostrujao je drhtaj.

Uzeo je nezapaljenu cigaretu koju sam držala među prstima i poveo me prema vratima. „Mislim da treba da porazgovaramo o stanju ove unije na nekom drugom mestu.“

To očigledno nije trebalo da bude ništa više od kratke avanture na odmoru, pošto smo se Lusi i ja spustile u Severnu Karolinu samo na vikend. Nameravale smo da iskusimo filozofiju Velike opuštenosti – *dodi i promeni se* – pre nego što diplomiramo na Djuku (ovo su njene reči), vratimo se kući u London i ponovo zabijemo glave u naše stisnute britanske guzice.

I tako, pošto me je Lusi ispratila srdačnim mahanjem, otišla sam se u njegov stan i spavala s njim (oh, stvarno sam bestidna!) *prve noći*, bez ikakvih zamornih igrarija i pravila poput: nema diranja ispod struka do petog izlaska.

Sledećeg jutra za doručkom – kreolske prženice od testa, sveži uštipci punjeni voćem i tortilje od brašna i bundeve s cimetom – dragi bože, čovek zna da kuva! – razmenili smo neke lične detalje koje smo prethodne noći zapostavili u korist energičnog seksa. Na primer, naša imena. Džekson se bavio prikupljanjem sredstava na Univerzitetu Tuljejn u Nju Orleansu. Kada sam mu rekla da studiram medicinu na Djuku, malo je falilo da ispljune (jaku, crnu) kafu.

„Neka sam proklet! Upravo sam dobio posao na Djuku. Prelazim tamo za nekoliko sedmica.“

I dalje u prijatnim bolovima od sinoćnih naprezanja, odlučila sam da je Džekson savršeni odskočni ljubavnik – nedavno sam okončala kratko i nesrećno flertovanje s oženjenim profesorom istorije i najbolje je da o tome više ne razmišljam – povremeni, okrepljujući odnos, koji pomaže da se oporavi slomljeno srce posle romantičnog promašaja, ili makar neko s kim može da se dangubi dok ne naiđe onaj Pravi. Kako me je tada upozorio, on neće biti muškarac za kog ću se udati.

Sve veze su suštinski neravnopravne; naučila sam tu lekciju još kao devojčica. Ko voli manje, ima veću moć.

Dok sam odrastala, često sam se pitala zašto moja majka uvek izgleda kao da čeka nešto što se uporno ne dešava. Dok sam iz noći u noć slušala majčino jecanje s druge strane zida, zaklinjala sam se da

neću završiti kao ona. Neću čekati sedamnaest godina na harizmatičnog nevernog čoveka koji nema nameru da ostavi svoju ženu zbog mene, s kojim ću zatrudneti, a koji našem detetu neće dati čak ni prezime, koji će umreti i ostaviti me, u četrdeset i šestoj godini, kao ilegalnu udovicu u stranoj zemlji, s devetogodišnjom ćerkom koju treba da izdržavati, a bez apsolutno ikakvih sredstava.

Neslavno izbačene na ulicu nakon što je *mon père prerano preminuo*, majka i ja spavale smo na zadnjem sedištu njenog prastarog zelenog pežoa pune tri nedelje, živeći na bajatim bagetima i prevrelom siru, dok nije priznala poraz i skupila hrabrost da se, s beretkom u ruci, vrati kući u Northamptonšir. Njen otac je umro a da joj nikad nije oprostio. Njena majka je o meni govorila kao o francuskom kopiletu. U ono vreme mi se sve to činilo vrlo opravdanim.

Narednih devet godina posmatrala sam majku kako grebe rukama i nogama za mrvice odobrenja od stare veštice, boreći se beznadežno da okaje svoj jedan jedini propali prkosni čin. Kako je uopšte skupila snage da pobegne u Pariz, ni dan-danas mi nije jasno. A ja bih zurila u svoj priprosti odraz u tufnastom ogledalu, s neprivlačnom gomilom crvenih lokni i očima boje slabog čaja, koje su se tako očigledno razlikovale od njenih, i zato su morale biti *njegove*, i pitala se šta je to videla u mom ocu što je moglo da ga učini vrednim ovog jada.

Čim sam napunila osamnaest godina, pobegla sam u Oksford, rešena da ni po koju cenu ne zavisim od muškarca po pitanju bilo čega: ljubavi ili novca.

Džekson je imao sva obeležja otrovnog neženje; tako šarmantan, seksi i nesputan, trebalo je da mi slomi srce. Ali od samog početka i nasuprot svakoj logici, čak i kad je imao prehladu zbog koje mu je lip-talo iz nosa, ocena za njegov izgled definitivno je dostizala devet i po; na dan venčanja, uz pomoć čete Vogovih šminkera, ja bih bila srećna ako bih se dočepala i sedmice – nekako sam oduvek znala da sam ja ta koja drži situaciju pod kontrolom.

Nije to bila samo jedna sitnica, već hiljadu sitnih znakova pažnje. Napunio je našu spavaću sobu jasminom zato što sam napomenula da mi se sviđa njegov miris. Ostajao je budan po celu noć i preslišavao me pred ispite, i nikad se nije ljutio kad bih se izdrala na njega zbog nervoze ili iz obesti. Kad sam htela na skijanje u Kolorado, bilo mu je

zadovoljstvo da me odveze, iako je mrzeo hladnoću svim žarom rođenog Južnjaka, koji nikad nije iskusio ni jutarnji mraz. Nije to bila sreća samo radi održavanja mira. Sreća deteta u osvit božićnog jutra. Bilo mu je dovoljno da bude sa mnom. Šta god da predložim, smešio bi se lakim osmehom, koji je skupljao uglove njegovih plavoplavih očiju i govorio da je to, čim je dobro za mene, dobro i za njega.

Naša lagana romansa premostila je jaz između praznovanja i stvarnog života sa iznenađujućim uspehom. Bili smo veoma različite osobe, a ipak smo se razumeli. Oboje smo znali kako je to kad kao dete izgubite roditelja – u Džeksonovom slučaju oba: roditelji su mu poginuli u požaru hotela kad je imao jedanaest godina, ostavljajući ga na staranje bratu Kuperu, koji je bio šest godina stariji. Oboje smo morali da odrastemo brzo i teško. Mada su naše reakcije na ovu preuranjenu svest o krhkosti života bile veoma različite – on je izabrao da živi za danas, a ja da kontrolišem sutra – bila nam je zajednička spoznaja haosa koji se iza toga krio. Oboje smo voleli džez i bluz, Gregorija Peka i baroknu arhitekturu. Džekson je obožavao umirujuće šetnje po planinama skoro isto koliko sam ja volela izazov planinarenja; oboje smo uživali u uzbuđenjima raftinga po brzacima, vožnji kajaka i kanua. Moram da priznam da su mi nedostajala jarka svetla Londona, ali tih ranih dana oboje smo bili najiskrenije srećni kada smo bili daleko od civilizacije, skriveni negde u nekoj kolibi, imajući za društvo samo čudnog bezopasnog crnog medveda.

Naravno da sam ga volela; bilo je nemoguće ne voleti ga. On je velikodušno davao i ništa nije tražio od mene (razgovor o deci došao je mnogo kasnije). Uvek je bio tu za mene, moj poverenik i saputnik, moj najdraži prijatelj.

A meni je bio potreban iz mnogo razloga, ali najviše da bi bio protivteža fatalnoj privlačnosti koju sam osećala prema muškarcima s kojima nisam mogla da izađem na kraj, muškarcima zbog kojih se nisam osećala sigurnom. Muškarcima poput mog oca, muškarcima koji bi me zahvatili kao vir i povukli pod vodu.

Svi se mi venčavamo delimično iz straha da ćemo ostati sami, da ćemo umreti nevoljeni. Tri meseca nakon što smo se upoznali, zaprosila sam Džeksona jer sam se plašila onoga što bih mogla da uradim ako se ne udam za njega, znajući da on neće biti u stanju da me odbije.

Lusi podiže pogled sa prijemnog pulta, za kojim je listala kartonsku fasciklu pozamašne debljine. „Lepe cipele.“

Oklevam. Ona se pokajnički smeši i ja joj uzvraćam osmeh, pošto mi je laknulo od neočekivanog podizanja *bele zastavice*.

Dodaje mi fasciklu. „Žao mi je što sam morala da te pozovem. Reč je o Ani Šor.“

Prokletstvo. Ana je Lusina beznadežna pacijentkinja s ginekologije, koja se stalno vraća: trideset devet godina, šest pobačaja za pet godina, od toga dva u zastrašujuće kasnoj fazi, u devetnaestoj i dvadesetj nedelji. Ova trudnoća je njena poslednja nada da dobije dete; ona i njen muž Din već su odlučili da ne mogu da prođu kroz još jedan razarajući ciklus nade i očaja ako im sad ne uspe.

„Podseti me. Koliko je odmakla?“

„Dvadeset dve nedelje i šest dana.“

„Sranje!“

Proučavam beleške i pokušavam da nađem deo o napredovanju bebe. Politika bolnice je da se ne spasavaju bebe starosti manje od dvadeset tri nedelje; ako se rode na samom rubu sposobnosti razvoja, šanse za preživljavanje su minimalne, čak i uz našu intervenciju. Laknulo mi je što me je Lusi pozvala; Vilijam će to preboleti. Ne bih volela da neki specijalizant vodi ovakav slučaj u mom odsustvu.

„Vidi, Ela“, kaže Lusi oprezno, „izvini što sam prasnula na tebe pre neki dan. Samo sam bila u šoku što sam onako naletela na vas dvoje. Reci Vilijamu da mi je stvarno žao zbog soka od šargarepe. Platiću mu hemijsko čišćenje...“

„Zaboravi. Barem nije bila vrela kafa.“

„Ti znaš koliko mi je Džekson drag, a i ovo sa – s Lorensom...“

„Da li je pristao na savetovanje?“

Izgleda kao da se sklupčala iznutra i da joj koža odjednom visi na kostima, opuštena. „Zatražio je razvod.“

„Oh, Lusi. Oh, draga, tako mi je žao.“

„Sranje, Ela! Nemoj da si snishodljiva ili ću načisto skrenuti.“ Smiruje se uz vidljiv napor. „Znam da ne želiš da čuješ ovo, ali brinem za

tebe. Džekson je tako dobar čovek. Vas dvoje biste mogli biti stvarno sjajan par. Ne želim da ti se ovo sa Vilijamom obije o glavu.“

„Haotično je, znam, ali...“

„Osam godina, Ela!“

„Vidi, u redu. Nekako se otelo kontroli. Ali nije baš da se vidamo tako često.“ Zatvaram karton. „Lusi, znaš li koliko je sati. Ovo ima veze s tobom i Lorensom, ne...“

„Da li ga voliš?“

„Džeksona? Ili Vilijama?“

„Bilo koga“, uzvikuje razdraženo.

„Nije to tako jednostavno. Život nije crno-beo, znaš da...“

„U stvari, Ela, nešto jeste.“ Gleda me oštro. „Jedno je igranje vatrom na koledžu, ali sad je drugačije. Ovo je stvarni život. Mislila sam da si konačno izbacila iz sistema ono što te je izjedalo kad si upoznala Džeksona. Očigledno sam se prevarila.“

Vrpoljim se od nelagode. Postoji li smisljeno objašnjenje? S dvadeset pet godina, kad sam se udala za Džeksona, nameravala sam da mu budem verna zauvek. Mislila sam da je dovoljna želja da budem zaljubljena u njega. Ali u roku od godinu dana otkrila sam da dobiti ono što priželjkujete nije baš dobro kao što se priča. Lep i bezbrižan, Džekson mi nikad u životu nije rekao *ne*. Ipak, uskoro sam shvatila da me je puštao da radim po svome ne toliko iz ljubavi koliko iz želje da se oslobodi odgovornosti za bilo šta. Nisam se udala za sebi ravnog, već za osećajno dete; i zašto bih htela bebu – što je poduhvat oko kojeg sam se duboko dvoumila s obzirom na zapanjujuću nesposobnost svojih roditelja – kada sam već bila majka svom mužu?

Nadala sam se da će nam prijati povratak u London – gde je trebalo da se zaposlim kao lekar – da će žagor grada nekako premostiti i oživeti naš odnos. Ali tada, samo nedelju dana pre naše treće godišnjice braka, upoznala sam Vilijama.

Nije bio ni blizu zgodan ili šarmantan kao Džekson. Dvanaest godina stariji, grub, ciničan, seksistički nastrojen i željan kontrole, bio je sušta suprotnost mom nezahtevnom mužu džentlmenu. Ali za razliku od njega, jednostavno je imao to što je trebalo. U izobilju.

To je kao kad vas udari voz. Seksualna hemija bila je opipljiva, ali tu je bilo i mnogo više toga. Susret s njim otvorio mi je oči i pokazao koliko toga sam uskratila i Džeksonu i sebi kad sam izabrala siguran izlaz i udala se za njega. Kad sam bila s Vilijamom, preobraćala bih se u neku drugu osobu, osobu kakva sam oduvek želela da budem – samouverena, poželjna, uzbudljiva. On me je izazivao; veza s njim bila je nalik hodanju po žici – istovremeno zastrašujuća i uzbudljiva. Jedna omaška i mogla bih da ga izgubim; ili – još gore – da se zaljubim.

Nikad nisam ni pomislila da napustim Džeksona. Udala sam se za njega da bih zaštitila sebe od muškaraca poput Vilijama Ešfilda. Osim toga, osećala sam veliku naklonost prema svom suprugu. On nije ni za šta kriv. Međutim, nisam mogla da se suočim s mišlju da provedem ostatak života ne osetivši više nikad ništa što je jače od naklonosti.

Vilijam je želeo isto što i ja: beg. Šansu da otkrije *šta bi bilo kad bi bilo*, a da ne ugrozi *ono što jeste*.

Na moje zaprepašćenje, suze prete da poteku. Počinjem da trepćem, iznenađena i šokirana, a *nikad* ne nosim privatni život na posao.

„Ela, izvini. Nisam htela da te uznemirim...“

„Nisi. To je moj problem, nije tvoj.“

„Sigurna sam da znaš šta radiš“, kaže Lusi nesigurno.

„Dalo bi se pomisliti, posle osam godina.“

Prekršta ruke. „Ela, ti si najprisebnija osoba koju sam ikad upoznala, ali čak ni ti ne možeš da vodiš paralelne živote a da se oni nekad ne sudare, pa makar samo i u tvojoj glavi. Osećanja imaju običaj da isplivaju na površinu, svidelo se to tebi ili ne.“

Lusi je moja najdraža prijateljica, ali ne zna o čemu priča. Sve je u apsolutnom redu. Moj život je besprekorno organizovan. Sve je divno izbalansirano. Vilijam i ja imamo savršen sporazum. Džekson neće saznati; ništa neće poći po zlu. Imam potpunu kontrolu.

Štrecam se na astmatični zvuk viktorijanskog lifta. Hvala nebesima, istog momenta se koncentrišem na svog pacijenta. *Bežiš iz života u posao i to zoveš altruizmom*, rekao mi je Džekson jednom u naletu ljutnje. *Ja to zovem izlazom za kukavice*.

Medicinsko osoblje u naletu izvlači bolnički krevet iz lifta. Izbeumljeni muž Ane Šor bori se da zadrži njenu ruku u svojoj dok kavalkada ubrzava korak. Iza njih krupnim koracima stupa Ričard Ejndžel,

glavni računovođa bolnice – poznat, bez trunke ironije, i kao Anđeo Smrti. Njegova tanka plava kosa toliko je loše podšišana da se to graniči s nepristojnošću. Neprestano pucketa prstima pored bokova, nervozni tik koji nervira.

„Sranje“, mrmlja Lusi, „htela sam da te upozorim.“

„Ako bih mogao da porazgovaram s vama...“, počinje Ejndžel.

Lusi nestaje u sobi, da pregleda Anu, dok Ejndžel i ja zurimo jedno u drugo preko prijemnog pulta. Najednom postajem svesna činjenice da ne nosim gaćice.

Kad se vrati, na čelu joj piše prognoza. „Lekovi ne deluju, Ela. Porodaj je u punom jeku. Rekla sam joj da ćeš da razgovaraš s njom i objasniš joj šta sledi.“

Naravno. Uvek sam ja ta koja mora da saopšti loše vesti. Lusi je isuviše lepa da bi neko poverovao da nosi sumorne vesti. Očigledno da ja, preplavljena pegama, obdarena užasnim riđim uvojcima i depardjeovskim nosom svog oca, posedujem pravi profil za tragediju.

Preplavljena naletom tuge, ulazim u Aninu sobu i sedam na ivicu kreveta. Nije strah u njenim očima ono što me razoružava, već uporna nada.

„Ana“, govorim joj nežno. „Probali smo da zaustavimo porodaj, ali ne uspeva. Tvoja beba će se roditi za sat-dva, otprilike toliko. Dali smo joj steroide da pomognemo njenim plućima da sazru, ali nismo imali baš mnogo vremena. Veoma je sitna, Ana. Nema više od pola kilograma. Znaš li koliko je to malo?“

„Kao pola pakovanja šećera“, šapuće Ana.

„Ona je tako mala, draga. Nema još ni dvadeset tri nedelje. Moram da popričam s tobom o tome šta to znači, i moraćeš da budeš veoma hrabra. Možeš li to?“

Ona baca pogled na muža i zatim klima glavom, a stisak joj postaje jači.

„Tokom porodaja gubimo dve trećine beba tog uzrasta. One jednostavno ne mogu da se bore, draga, njihova mala pluća nisu dovoljno jaka. Ako ipak i uspeju, ne mogu same da dišu. Dajemo im surfaktant, što sprečava da se njihova plućna krila slepe i olakšava disanje...“

„A šta je s oštećenjem mozga?“, bojažljivo pita Din, njen muž.

„Kad se beba ovako rano rodi, postoji povećan rizik da će imati intrakranijalnu hemoragiju – krvarenje u mozgu.“

„Koliki je rizik?“

„Od ovako malih beba preživi svaka treća.“

Ana sklapa oči i okreće glavu.

Bože, ovo postaje sve teže. „To ne mora da znači da će beba imati oštećenje mozga, Ana. Loš ishod je u malom procentu slučajeva...“

„Čekajte, čekajte. Šta vi zovete lošim ishodom?“, prekida Din. „O čemu mi ovde govorimo?“

„O nekoj vrsti ograničenog kretanja i intelektualnim problemima u školi, o tome.“

„I koliko prođe pre nego što saznate da li će beba biti – *normalna*?“

„Ne možemo da znamo kad su bebe ovako male. Žao mi je, znam da je teško.“ Zastajem, srce me boli dok tražim prave reči da ih utešim. „Kad je beba tako sitna, ponekad je bolje da je jednostavno pustimo. Intervencije mogu biti vrlo traumatične, i za vas i za bebu, a kad su izgledi nesigurni kao sada...“

„Briga me i ako nije savršena!“, viče Ana. „Briga me ako budemo morali da provedemo ostatak života brinući o njoj!“

Din guta pljuvačku. „A ako uspe? Šta onda, doktoriko Stjuart?“

„Zovite me Ela, molim vas.“ Uzdišem. „Vidite, Dine, neću da vas lažem. Ima mnogo prepreka s kojima prerano rođena beba mora da se suoči, ali nema svrhe da vam zadajem noćne more predočavajući svaku opasnost. Stvarno bi trebalo da se koncentrišemo na sadašnji trenutak, ne na nešto što može da se razvije u daljem toku događaja. Želim da razumete šta će se desiti čim krenemo da vas porađamo, zato što možda neću moći u tom trenutku sve da objašnjavam. Možda ćete morati veoma brzo da donesete neke vrlo teške odluke.“

On klima glavom, a vilica mu se tresu dok se bori da zadrži suze. Isuse, zašto bi iko želeo da bude roditelj i rizikovao da prolazi kroz sve ovo? Imati dete isto je kao i živeti sa srcem koje okolo šeta izvan tvog tela.

„Ako želite da u bilo kom času oživljavanja prestanemo, samo treba da kažete“, dodajem nežno. „Niko neće misliti loše o vama.“

Suze liju između Aninih sklopljenih kapaka. „Briga me šta morate da uradite. Samo ne odustajte od nje. Molim vas.“

Sledećih četrdeset minuta provodim pripremajući neonatološki tim, svesna strašne činjenice da se negde u ovoj bolnici još jedan tim medicinskog osoblja priprema da izvrši abortus bebe tek jednu nedelju starije od ove koju pokušavamo da spasimo. Znam da su velike šanse

da će Anina beba umreti. Imala sam hiljadu slučajeva tragičnih poput njenog. Zašto mi se ovaj uvukao pod kožu?

Ričard Ejndžel sprema mi zasedu dok mi Lusi šalje pejdžerom poruku da se vratim u porodilište. On baca pogled na moje skerletne potpetice, otvara usta da nešto kaže, a onda mudro zaključuje da je pametnije da odustane.

„Šta vi još radite ovde?“, zahtevam odgovor. „Niko vas ne čeka kod kuće?“

Požuruje da bi držao korak sa mnom, a prsti mu pucketaju kao koštani metronom. „Nova politika. Očekujem da me obavestite svaki put kad budemo imali neko nedonošče na granici.“

„Na granici?“

„Znate kakva je politika bolnice, doktoriko Stjuart. Savršeno je opravdano...“

„Izvinite, molim vas! Je li mi promakla vaša diploma medicinskog fakulteta?“, sikičem. „Otkad ste vi kvalifikovani da odredite održivost, Ričarde? Da li to samo male bebe hoćete da sperete u kanalizaciju ili planirate da obidete i gerijatriju i poisključujete aparate?“

Izgleda kao da želi da me udari, ali se kontroliše. Znam da sam upravo stekla stalnog i opasnog neprijatelja, ali ne hajem za to.

„Neko mora da bude odgovoran za operativne troškove ove bolnice, doktoriko Stjuart. Ako vaše odeljenje preteruje, moraćemo da zakinemo na nekom drugom mestu. Jedan dan na odeljenju intenzivne nege za novorođenčad košta isto koliko i...“

„Da li vi očekujete od mene da stojim po strani i gledam ovu bebu kako umire?“

„Ovaj *fetus* je“, naglašava on, „previše mlad da bi opstao.“

„Upoznajte se s činjenicama. Deset minuta je prošlo od ponoći“, praskam. „Što znači da je pre deset minuta ova beba ušla u dvadeset treću nedelju i osvaja večerašnju veliku nagradu: šansu da živi. A sada me izvinite, čeka me pacijentkinja.“

Trebalo bi da sam ushićena. Ejndželu je u prilog išla i verovatnoća i statistika. Međutim, uprkos svim izgledima, Anina i Dinova beba, prikladno nazvana Houp – Nada, ugrabila je šansu koju smo joj pružili.